

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap
A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
— előfizetési díjak küldendők: —
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár: K. 5.—
Egész évre K. 5.—
Fél évre 2.50
Negyed évre 1.25
Egyes példány 10 filléret kapható:
SCHULCZ IGNÁCZ LAPTULAJDOSNÁL.

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

A megrendelés gyűjtés és az osztrák ipar.

A megrendelésgyűjtésről szóló törvény előadói tervezete Ausztriában kellemetlen feltűnést keltett. A javaslat intézkedéseiben „az osztrák ipar ellen intézett újabb magyar támadást” látnak és azt állítják, hogy az osztrák női konfekció-, fehérnemű- és butoripar, mezőgazdasági gépipar, továbbá számos más, a mezőgazdaságra nézve fontos iparágak áruikat csak akkor adhatják el, ha a fogyasztót a cég képviselője közvetlenül fölkeresheti. Az egész üzleti forgalom nagy része az osztrák iparosok és a magyar fogyasztók között ezen az uton bonyolódik le. „A jogi álláspontra helyezkednek és azt hangoztatják, hogy az Ausztria és Magyarország között kötött kereskedelmi szerződés biztosítja az osztrák cégek ügynekeinek a detail-utazás jogát Magyarországon. Az előadói javaslat e szerint „éles ellentétben áll” a kereskedelmi szerződés 15. §-ával. Követelik az osztrák kormánytól, hogy „mint az osztrák ipar érdekeinek képviselője hasson oda, hogy ezek a szándékok, melyek Magyarországon fejüket felütötték, még csirájukban elfojtassanak.”

Ez a hangos demonstráció a javaslatnak és a tényleges viszonyoknak teljes félreismerésén látszik nyugodni. Mert miről is van szó?

A detail-utazás, vagyis a megrendelésgyűjtés kétféleképpen történik: megkülönböztetjük először a megrendelésgyűjtést kereskedőknél, a kiknek üzleti helyiségeiben, illetve más oly személyeknél, a kiknek üzemében, a fölajánlott árukat rendszeren fölhasználni szokták; másodsor a megrendelésgyűjtést előzetes világos fejszólítás nélkül ezektől különböző személyeknél, tehát nem kereskedőknél és nem is olyanoknál, akik a fölajánlott árut üzemükben fölhasználni szokták.

A detail-utazás első fajtája ma teljesen szabad és miután az előadói javaslat sem érinti, nem játszik szerepet a mostani fölzudulásban.

A detail-utazás második fajtája, melyet a rövidség kedvéért nevezünk „megrendelésgyűjtésnek” (szűkebb értelemben) ma az 1900. 25. törvénycikk értelmében Magyarországon egyszerűen meg van tiltva, az előadói tervezet szerint azonban (néhány formális korlátozások kivételével) a jövőben épp oly szabad lesz, mint a kereskedőknél stb. való megrendelésgyűjtés, noha csak oly cégek számára, a melyek Magyarországon vannak megtelepedve, ennélfogva osztrák cégek számára is, ha Magyarországon fióktelepeik vannak.

Az az állítás tehát, mintha a javaslat az osztrák ipart eddigi viszonylataiban sértené, tökélete-

sen hamis, mert ma sem a magyar, sem az osztrák cégek (a varrógépek, a mezőgazdasági gépek és a háziipari termékek előrusítóinak kivételével) nem gyűjthetnek megrendeléseket magánfeleknél, hiszen meg van tiltva a megrendelésgyűjtés általában a nem kereskedőknél és az olyan személyeknél, akik a fölajánlott árut üzemükben nem szokták fölhasználni.

Ha tehát az egész üzleti forgalomnak nagy része az osztrák ipar és a magyar fogyasztók között csakugyan ezen az uton, a (szűkebb értelemben vett) megrendelésgyűjtés útján, bonyolódik le, akkor ez éppen egy törvénytelen és meg nem engedett eljárás. Az osztrák iparosok — ha állításaik fedik a valóságot — arra figyelmeztetnek, hogy hatóságaink nem hajtják végre a fönnálló törvényt. Jó lesz ennek a dolognak utánajárni, hogy az osztrák iparosok a tiltó rendelkezések igénybevételének elmulasztásából ne kovácsolhassanak maguknak jogot a törvényellenes cselekvésre. Annál feltűnőbb ez az álláspont, mely a „megrendelésgyűjtésben” állítólag nagy forgalmat hirdet, minthogy a detail-utazásnak ez az ága már Ausztriában is régóta tilos és az 1900. évi magyar törvény bizonyos tekintetben csak ellennyomást akar gyakorolni a magyar megrendelésgyűjtésnek Ausztriában való eltiltásával szemben.

Gerbaud bonbonok és naponta friss főzésű prágai sonka.
csokoládé, Állandóan jégbehűtött kőbányai és „Szent István” védjegyű „DUPLA MALÁTA” sör.

likör, palackbor, pezsgő, rum, cukorka, déli gyümölcs, elsőrendű kávé állandóan kaphatók
Kertész Lajos fűszer és csemege üzletében, Léván.

Amennyiben az előadói javaslat a „megrendelőséggyűjtést“ az osztrák cégnek magyarországi telepéhez köti és az 1900. évi 25. t. c. teljes tilalmát föloldja, megajvitja a versenyző osztrák cégek helyzetét. Egyáltalán nem lehet szó „az osztrák ipar ellen intézett újabb támadásról“.

Nézzük már most a jogi kérdést, hogy igazolható-e a javaslat álláspontja az Ausztriával kötött kereskedelmi szerződés értelmében. A szerződés 15. §-a kimondja, hogy „mindegyik állam kereskedői és iparosai ugyanolyan feltételek mellett gyűjthetnek megrendeléseket, mint a belföldiek.“ Továbbá „az egyik állam kereskedelmi utazói üzletük folytatására éppen úgy jogosítva vannak a másik államban, mint a belföldi kereskedelmi utazók az illető államban érvényes szabályok értelmében.“ Ugyanez a paragrafus azonban korlátokat szab a belföldieknek és az osztrákoknak eme paritása céljára, amennyiben kijelenti, hogy: „ennek a paragrafusnak az intézkedései a vándoriparra, beleértve a házalókereskedést, nem nyerne alkalmazást“.

A javaslat már most megállapítja, hogy a „megrendelőséggyűjtés“ a „vándoripar“ körébe tartozik, ebben a körben pedig a külföldieknek a belföldiekkel való egyenlősítését mi sem garantálja. Ezt az egyenlőséget a szerződés

csak azoknak a kereskedelmi utazóknak biztosítja, akik kereskedőknél gyűjtenek megrendeléseket, vagy olyan személyeknél, akik a följajlanlott árut üzemiükben fölhasználni szokták.

Ez a fölfogas pedig nem önkényes, hanem megfelel forgalmi jogunk fejlődésének.

Egyébiránt, hogy mit kell és mit nem kell érteni aházalókereskedésen kívül még a „vándoripar“ fogalma alatt, nevezetesen, hogy érteni lehet-e alatta a szűkebb értelemben vett megrendelőséggyűjtést, ezt annak a két kormányának kell tudnia, amelyek a kereskedelmi szerződést megkötötték. Hogy a „megrendelőséggyűjtés“ éppen úgy korlátozásra szoruló foglalkozás, mint a házalás, egész bizonyossággal kitűnik a középeurópai államok közigazgatási rendjéből.

M. S.

A falu bajai.

Irtá: **Rubinek Gyula**, az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület szociális bizottsága részéről a falu érdekében megindítandó akció előmunkálatai folynak s a vidékről beérkező tájékoztató adatok rendkívül érdekes képet tárnak elénk az egyes községek gazdasági előhaladásáról: legnagyobb részük azonban oly gazdasági és társadalmi bajokra mutat rá, amelyek a köz érdekében a legsürgősebb orvoslást kívánják.

SZENÁSY-FÉLE SZABADALMAZOTT „ÁRPÁD“ KÖRZŰK A LEGJOBBAK, KAPHATÓ SZOMOLGÓZ IGNÁCZ PAPIRÁRNYÁZÁSÁN LÉVÁN.

Gyöngyök . . .

Hogy ha minden könnyem
Drága gyöngygyé válna
Enyém lenne a föld
Minden gazdagsága.

Úgy mondják akinek
Sok könnye hull itt lenn
Drága gyöngygyel ékes
Korona várja fenn

Oh hogyha ez igaz
Én édes Istenem!
Milyen drága s díszes
Koronám lesz nekem ? ! . . .

Farkasné Siposs Erzsé.

Völegények.

— A Lévai Hírlap tárcája. —

A doktor ur még nem volt doktor. Az utolsó szigorlata felé tartott, jól tudta azonban, hogy erre az utolsó szigorlata már nem lesz ideje. Kiszámította, hogy még két-három hónapig él. Nem volt ez valami nehéz számítás. A barátai, akik már tul-

menjen délre. Az ősszel még nevelősködött, de a keresete nem sokáig tartott. Betegen fektűt az egész télen át. Mikor aztán megjelent az első melegebb napsugar felkelt az ágyból és sétálni ment. Magába erőszakolta a kellő cinizmust és azt mondta, mindegy, délre nem mehetek, menjünk a ligetbe, két héttel előbb vagy utóbb, mindegy . . .

Világos felöltök, tarka tavaszi kalapok és ibolyák napja volt. A napsugaras oldalon mentek-jöttek az emberek, gyerekkocsikat is tologattak már. Színes léggömbök uszáltak a levegőben és nevelgéltek, szaladgáltak a gyerekek. A nagy térségen, ahol nyáron a katonazene játszik, kevesen jártak még. Arra felé ment a doktor.

Egy padon két kis lányka ült, mellettük a kisasszonyuk. Nevelő nő volt, mert igen szabályos mondatokban, erős hangsúlyozással csevegett a kicsikékkel. A tavaszról magyarázott nekik és a fecskéknel tartott éppen.

— Ezek az okos madárkák minden tavasszal visszajönnek.

Elhallgatott a kisasszony és meglepődött bámult maga elé. Megismerte a doktort. Elpirult, aztán hirtelen nekibátorodott és csöndre intette a gyerekeket.

— Jó napot, doktor ur, észre se venne bennünket . . .

A doktor szabadkozott.

Az ország legkülönbözőbb részeiből beérkező anyagalmazból különösen három jelenség az, amely minden egyes jelenté- sen stereotipszerűleg végig vonul: az alkoholizmus terjedése, a közegészségügyi viszonyok siralmas állapota és mint legveszedelmesebb jelenség, a mezőgazdasági foglalkozástól való idegenkedés.

Az a gazdasági fellendülés, amelyet országszerte előidézt a legutóbbi évek ár- emelkedése, sajnos, az alkoholizmus erős terjedését idézte fel. Községi vezetők, jegyzők, plébánosok, tanítók, mind arról panaszkodnak, hogy a legsürgősebb feladat a falu megmentése érdekében az alkoholizmus terjedésének gátat vetni, aminek leghathatósabb eszköze a korcsmának vásár és ünnepnapon való bezárása, illetve az italmérésnek e napokon való betiltása.

Csodálatos, hogy e téren még sem történt semmi, bár ez a kérdés, illetve ez a kívánság az ország hangulatát tükrözi vissza, mert nincs társadalmi testület és érdekkör, amelyik ennek szükségességétől át nem volna halva s ezen nézetének a kormány előtt kifejezést ne adott volna. Az állam tehát ezen kívánság teljesítésének megtagadásával egy országos akarat teljesítése elől zárkozik el. Épen ezért szükséges, hogy a társadalom s első sorban a gazdatársadalom vegye fel a küzdelmet az alkoholiz- mussal. Sajnos ugyanis, hogy az ország egyes vidékein különösen a nyugati fel- vidéken általános szokás még ma is, hogy a munkás munkabérének kívül pálinkajár- dóságot köt ki. E tekintetben kellene a gazdaközönségnek, egyes községek gazdáinak egyöntetű megállapodásra jutni, hogy a munkabér kapcsolatában semmiféle ital-

— Hogyne venném észre? Már messzi- ről ismerőnek tetszett. Jó napot. Kedves kisasszony!

— Lássá, mi már csak tavasszal össze- találkoznunk. Hogy van doktor ur, remé- lem, nem ideges már?

— Nem, kisasszony, nem . . .

Igen ügyetlenül hazudott. Alig tudott szót találni. Szerette volna megmondani, hogy nem idegesség az ő betegségének a neve, hanem egy rettenetesebb, egy ke- gyetlenebb szó.

— Egészen jól érzem már magamat, kedves kisasszony, köszönöm az érdeklő- dését. És kegyed, hogy van?

— Jól, mint tavaly, lássa a kis lányaim megnőttek és én egy esztendővel öregedtem.

— Nono, még nem öregszünk . . .

Mosolygott a kisasszony. A doktor meg- remegett. Igéző mosolygás volt ez. A leány két szeme selymes sugaraival megsimo- gatta a doktor szenvedő arcát és szépsége megfélemlítette a sápadt fiút. A kalapjához nyult, köszönni akart. Egyszerre úgy érezte, mintha hívogatná haza az ágya kis szo- bájába.

— Csak nem hagy itt mindjárt bennün- ket, doktor ur? Maradjon még kérem. Vagy ha tetszik együtt sétálhatunk.

A kis lányok vigan ugrottak fel a pad- ról, előre szaladtak. A kisasszony utánuk ment a doktorral. A lány szöke haját fel-

járandóságot nem nyújtanak. A vasárnapi korcsmázáson pedig oly társadalmi körök és népházak alakításával kellene segíteni, amelyek módját nyújtják a tisztességes, és olcsó szórakozásnak.

Az alkoholizmussal karöltve közegészségügyünk ellen is igen sok panasz hallatszik a vidékről az orvoshiány miatt. A fiatal orvosgeneráció is mind városba törődik, ezenkívül a községi és járási körorvosi állások bizony silányan is vannak díjazva. Ezen a bajon az orvosok díjazásának megjavításával és a körzetek kisebbítésével lehetne segíteni, mert 6-15 községet egy körorvos ellátni képtelen.

Legaggasztóbb jelenség azonban, hogy a mezőgazdasági munkás és a kisgazda ma már nemcsak az Alföldről, hanem a kultúrában előrehaladottabb vidékekről is ott hagyja a falut és vonul a városba, valami gyártelepre, vagy vasúthoz munkásnak, dacára annak, hogy a kisgazda jövedelmét a magas mezőgazdasági terményárak tetemesen fokozták. Ennek a bajnak a megszüntetésére a kormánynak és a gazdatársadalomnak válna kell közreműködni. A faluval és népével intenzívebben kell foglalkozni, a falusi népnek gazdasági nevelésére nagy súlyt kell helyezni, hogy a mezőgazdasági foglalkozást az ifjúsággal megkedveltsük, már az iskolában is, hogy amikor az iskola porát leverve az életbe kerül, kedvvel és tudással fogjon őseink örökének műveléséhez.

Messze vagyunk ugyan még attól, hogy mint az angol társadalom, azzal a problémával foglalkozzunk, mikép lehetne az ipari munkás tömegekkel a mezőgazdálkodást megkedveltetni, mert hisz egyelőre még

ipari munkástömegekkel sem rendelkezünk, mindenesetre azonban fontos, hogyha a bajt, a kisgazdaosztály városba özönlését nálunk is észleljük, igyekezzünk azt csirájában elfojtani, melőtt a városi proletáriátus veszedelmesen megnövesztetné a vidék és a köz kárára.

A faluval, a falu mizériáival érdemes tehát országos szempontból is foglalkozni s azokat helyi jelentőségükből kiemelni, mert az ország jó, vagy rossz sorsa a falu jólétén, egészséges és nemzeti irányu fejlődésén fordul meg. Ép ezért az O. M. G. E. szociális bizottsága egy nagy és szép feladat elé állította a magyar gazdatársadalmat, amely feladat betöltésének megkönynyítésére indította meg a falu érdekében országos akcióját.

HIREK.

Őszkor.

Amikor még nyílt a rózsá

Virágos kertedbe!..

Émlékszel-e hogyan jártunk

Álmodozva benne?

... Mostan ősz van, hull a levél

S minden hervad csendbe...

Hogyan gondolsz-álmodsz róla,

Amikor még nyílt a rózsá

Virágos kertedbe?

Farkas Gyábor.

— **Kinevezés.** Tóth Arthurt, aki dr. Balbach Béla újbányai ügyvédnél mint írnok 14 évet töltött, az igazságügyi miniszter kir. bir. végrehajtóvá Alsókükümba kinevezte.

— **Halálozás.** Zsilincsnán Géza, Zsilincsnán József zsarnócai vállalkozónak fia, hosszú szenvedés után, 22 éves korában Balassagyarmaton meghalt. Holttestét Zsarnócára szállították, ahol e hó 22-én eltemették.

— **Kobozzák a lapokat.** A budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírája a Budapesti megjelenő *Volkstimme* f. hó 19-én megjelent számának lefoglalását elrendelte. A belügyminiszter távirati rendelkezése vármegyénk alispánja csüörtökön szintén táviratilag utasította a lévai rendőrséget a város területén található lappéldányok lefoglalására. A rendőrség az újságelárusitonál vizsgálatot tartott, valamint az összes kávéházakat is bejárta, de az említett újságból egy példányt sem talált.

— **Sikkasztó jegyző.** Az aranyosmaróti kir. törvényszék büntető tanácsa, megtartott főtárgyalásán, Holler Béla volt barskaproncai jegyzőt több hivatali sikkasztásnak büntette miatt két és fél évi fegyházbüntetésre ítélte.

— **Gyógyíthatatlan betegségnek tartották** évszázadok óta az epilepsziát. E régi hit azonban újabbán elvesztü jogosultságát, mivel megbízható értesülésünk van arról, miszerint egy budapesti speciálista orvos tudományos alapon és bevált módszer szerint gyógyítja az epileptikus beteget és e módszerével a bajgyökeres gyógyítást teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma bizonyít. Ez orvos Dr. Szabó B. Sándor (Budapest, Nagykörná-utca 18.) ki gyógyulást keresőknek díjtalanul ad fölvilágosítást.

ELEGÁNS LEVÉLPAPIROK, NÉVJEGYEK, ELJEGYZÉSI ÉRTESÍTÉSEK, LAKODALMI ÉS MULATSÁGI MEGHÍVÓK, SCHULCZ IGÁNOZMÁL LÉVÁN, KAPHATÓK.

borzolta a szellő és halvány arca kipirosodott egy kissé. A felöltőjét jól összehúzta a doktor, mintha fázna. Hirtelen megőrült, mint aki valamely kínos csöndességben megtalálja a beszélgetés témáját és a lány völgyénéről kezdett kérdezősködni.

— Még nem volt még a menyegző? Látom az újján a gyűrűt, még jegyben járnak? Mosolyogni próbált a leány, de mosolygása eltorzult. Elsimitotta honlokáról a a fürtöket és mélyen nézett a doktorra. Mintha azt kérdezné tőle, szabad-e még vele bizalmasan beszélnie.

Eleinte másra akarta terelni a beszédét, de a doktor nem engedte. A leány elmondta hogy Sándor, a völgyéne beteg, már öt hónapja nem jár be az irodába.

— Nagyon beteg ő — mondta — az orvosok egy évet szánnak neki még, ha délre megy, ha itt marad, már egy éve sincs...

A doktor elsápadt. A saját halálos ítéletét hallotta. Halgattak egy jó ideig. A leány aztán elmondta a menyasszonysága szomorú történetét.

— Szereti őt nagyon? — kérdezte a doktor. — Őszintén bevallom, nagyon sajnálom, szánkozás és részvét az, amit érzek, nem szeretem. Öt hónap alatt sok mindentől kigyógyítja az embert a sors.

— Megszokta látogatni? — Ritkán. Három hete voltam utoljára nála. Minek menjek hozzá, mind a ketten

sirunk. És ez egyikünknek se használ.

— De lássa — egészen elérzékenyedett a doktor — a betegek lelki élete ilyen, fáj nekik és mégis örvendenek.

Nem tudta megmagyarázni mit gondolt, aztán a leány elmondta a völgyéne betegségét.

— Ismerem ezeket a szimptomákat — felelte szárazon a doktor. Aztán mindennap kérdezősködött a szimptomákról. Már nem is kisasszony volt, a leány, hanem Elza. A doktor meg egyszerűen Pista és nem István.

Májusi üdeségben pompázott a liget, csupa ragyogás minden és a leány türelmetlenül várakozott a padon. Máskor ilyenkor mindig itt van már Pista. Ma későn jött. Felöltő volt rajta és lázas pirosság az arcán.

— Megint ideges, Pista? — Nem, neem... Egy kis dolgom volt. De ne haragudjék. Ime, kiengesztelésül... Gyöngyvirágot tartogatott a kezében.

— Fogadja el, Elza...

— Köszönöm...

A fiu megragadta a leány kezét és megcsókolta.

— De Pista...

— Csak bucsuzom, Elza, a klintkára kell mennem, az utolsó szigorlatra jelentkezem. Megjedi, azt hitte, hogy a leány ezt észrevette, hogy hazudoit, hát hozzátette:

— Ugye, örül, hogy ember leszek végre?

— Örülök... és hoz majd még virágot.

Édes Elza...

A szerelmükről most beszéltek először.

— Megyek az egyetemre, édes Elza..

Isten vele...

— Isten vele...

Elment, néhányszor visszanézett, és aztán eltűnt. Elza, pedig odafutott a kis leánykáihoz. Megölelte, megcsókolta őket. — Lásdátok, milyen szép virágot vettem. Ez a legszebb virág a világon...

— A doktor bácsi miért nem jön sétálni, kérdezték a kislányok.

— Vizsgálja a doktor bácsi.

De a doktor bácsi nem jött. Vasárnapra fekete bluz volt a kisasszonyon, meghalt a völgyéne. Megrattatja és visszaküldte a jegygyűrűt a szüleinek. Délután volt a temetés. A koporsó mögött ment Sándor anyja, akit a halottas ház egy feketeruhás asszonya támogatott. Mellette ment Elza. A szegény asszony vigasztalta az édesanyát. — Tegnapelőtt is egy szép fiatalembert temettünk. Neki is ez volt a betegsége, valami Kerner István...

Elza megtörtődött és a szegény asszonyba fogódzott. Zokogva kérdezte:

— Tegnapelőtt?

— Igen. Melléje temetjük a maga völgyéne, szegény kisasszony...

A jó barátok lassan, szomorúan vitték a koporsót egy frissen hantolt sír felé.

Hajdu Miklós.

— **A garamkováci—aranyosmaróti vasuti vonal megnyitása** az utóbbi állandó eszébebb következtében, amint halljuk, valószínűleg némi késéssel fog szenvedni, mert az új pálya esetleg valahol meglazulhatott, az ilyen eshetőségre pedig jó előre tekintettel lenni, nehogy valami szerencsétlenség következze be.

— **A hid alatt.** Néma Károly felsőzsecsei vályogvető cigány e hó 11-én Guzzi Julia cigányasszonnyal, aki Koftan Antal lévai cigánnyal él vadházasságban, az eső elől Felsőzsecse határában egy hid alá menekült. Az asszony tüzet rakott és főzni készült, a férfi pedig lefeküdt és elaludt. Mikor a cigányasszony észrevette, hogy alszik, a főzéshez készített forróvízzel leöntötte a férfi arcát. A leforrázott cigány a kálnai csendőrségnél tett panaszt az asszony ellen, aki azt vallotta, hogy azért forrázza le Némát, mert Koftan, akivel vadházasságban él, mindig azzal gyanúsította őt, hogy Némával szereimi viszonyt folytat. Most pedig ezzel meggyőzte róla, hogy az nem igaz. A súlyosan megsérült cigányt, aki az orvos véleménye szerint valószínűleg meg is vakul az egyik szemére, a lévai kórházba szállították, az esetről pedig jelentést tettek az ügyészségnek.

— **Az érsekújvári lóvadász.** Az érsekújvári őrszi nagy luxus lóvadász és lódíjazás f. hó 29-én és 30-án tartatik meg. A kincstár e különleges lóvadászon fogja beszerezni az ideai lószükségletét. Lakásokat az ottani polgármesteri hivatalban lehet rendelni, ahol minden fölvilágosítással is szolgálnak.

— **Szintársulat Léván.** Jelentettük már, hogy *Hidvégi Ernő*, az első magyar stagione szintársulat igazgatója, két hétre szóló játsszói engedélyt kapott a város tanácsától. A szintársulat f. hó 21-én, szombaton kezdi meg előadásainak sorozatát a Városi színházban, bemutatónál *Bison* vigjátéka kerül színre, *Az államtitkár úr*. Vasárnap *Ohnet* híres szimfóniát *A vasgyárost* adják elő, délután félélyarákkal pedig *Molnár Ferenc* vigjátéka *A doktor úr* fog menni. Hétfőn *Herczeg Ferenc* kitűnő bohóza *A három testőr*, kedden meg *A kis lord* kerül előadásra. Előkészületen: *Györgyike* drága gyermek és *Inocent* van.

— **Hatvan korona.** Még július havában megindultak az adatgyűjtések arra nézve, hogy hány nem állami tanító tarthat igényt a családi segélyre azon kétféle koronából, amit a pénzügyminiszter a főrendiházban tartott beszédjében megajánlott. Ezek az adatok a mai napig minden tanfelügyelő-ségtől beérkeztek már s a minisztériumban most végzik az arányos osztást. Hogy ezen családi segély jóval kevesebb lesz az állami tisztviselők 200—600 koronás pótlékánál, az nagyon természetes, mert a kétféle koronán osztozkodó családok tanítók száma mintegy 16.500-ra tehető. Ezen esetben pedig csak hatvan korona alamizsnára számíthatnak a családok nem állami tanítók. És ezt nevezik a minisztériumban fi-

zetésrendezésnek. Ha azonban ezen összegre adósságba keverik magukat a magyar tanítók, előre jóakarólag figyelmeztetjük őket, hogy a lejárat napját 1913. év február hó 28-ánál ne tegyék közelebb, mert kétféle millió koronát a mi minisztériumunk ennyi idő alatt is aligha fog tudni 16.500 részre elosztani.

— **Erkölcsei elismerés az iparosoknak.** Az Országos Iparegyesület most publikálja ezidei érem pályázatát. Eszerint ezüst vagy bronz díszérmet kaphat az az iparos, aki új iparágat honosított meg, aki kiváló tökéletességet ért el szakmájában, aki mintaszerűen rendezte be üzemét, végül akinek iparművészeti érdemei vannak. Kereskedők és erkölcsi testületek az iparpártolás terén szerzett érdemeikért kapnak díszérmet. Kitüntetésre igényt tarthatnak továbbá a gyár-igazgatók, osztályvezetők, gyári művezetők, előmunkások, alkalmazottak, kézművesek, gédek és kiválóbb gyármunkások, akik hosszabb ideig egy munkaadónál dolgozva, szorgalmas és buzgó magaviseletük által, vagy a közvetlen felügyeletük alatt lévő munkásoknak vagy a tanulóknak okoszerű vezetése vagy oktatása által a hazai ipar fejlesztése körül érdemeket szereztek. Bővebb felvilágosítást ad az Országos Iparegyesület, amelyhez a kérvényeket december 31-ig kell benyújtani.

— **Szédelgés sertés-tápporral.** A kereskedelmi minisztérium már betiltotta a sertés-táppor — amely nem egyéb, mint közönséges megpörkölt liszt — elárulását. Vannak azonban még ma is utazók, akik a falukban utazgatnak s derűre-borura mindenféle hangzatos jelszavak alatt szöszkésztnek. A becsapott kereskedők persze csak akkor tudják meg, hogy mit vettek, mikor az áru a nyakukon van. Az eladó azonban oly óvatos, hogy olyan kötlevelet állít ki, mely a kereskedőnek a kezét lábat megköti, s ha perre kerül, tíz esetben kilencszer végig verik a kereskedőt a port. Így aztán nem elég, hogy értéktelen áruban fekszik a pénz, hanem még egy csomó perköltiséget is fizet. Nem árt tehát, ha úgy a gazdák, mint a kereskedők a legnagyobb óvatosságot tanusítják.

— **Tenyésztehenek importja.** A bars megyei gazdasági egyesület a földmívelésügyi minisztérium anyagi támogatásával negyvenöt darab tenyésztehenet fog az ősz folyamán importálni Svájcból, a vármegye szarvasmarha állományának megjavítása céljából. A vásárlás e hó végével fog megtörténni Svájcban, ahova az egyesület részéről Krajsik Jenő titkár, a földmívelésügyi minisztérium részéről pedig Bornemissa Gergely m. kir. gazdasági felügyelő vesz részt Aranyosmarótról. Ez alkalommal nem lesz érdektelen, ha az egyik napilap következő hírére idenyomatjuk. „Minap érkeztek haza svájci utjokról a baranyai gazdasági egyesület kiküldöttei és a velük utazó kiscsapatok. Ez az exkurzió részben

sikertelen maradt, mert a gazdasági egyesület a túl magas árak miatt nem vett se teheneket, se bikákat. A svájciak szép és jó minőségű tenyészállatokért 1500, sőt 1800 koronát is kértek. Általában tapasztalható, hogy mióta Magyarország tenyésztői fokozott mértékben rávetették magukat a svájci tenyészállat importra, a tavalyi árakhoz képest ötven százalékos áremelkedés mutatkozik.”

— **Segédjegyzők nagygyűlése.** Az ország minden vidékéről összejöttek a segédjegyzők és jegyzők Budapestben, hogy a segédjegyzői kar bajainak orvoslása felől tanácskozzanak. A gyűlésen a jegyzők és a segédjegyzők elhatározták, hogy ezután együtt fognak dolgozni a közös célok elérésére. A gyűlés kimondotta, hogy amennyiben a fizetésrendezés 1913. január 1-ig meg nem történne, kimondják a passzív rezisztenciát, vagyis szorosan csak hivatali kötelességeiket fogják teljesíteni, a közéleti tevékenység teréről pedig egészen visszalépnek. Ezt a határozatot memorandum foglalta a kormány elé terjesztették.

— **Száll a madár hull a levél...** Bizony itt az ősz! De eddig csak dühbe gurította az embert és nem ringatta elégikus hangulatba. Ugyátszik azonban, hogy a sok esőzésnek vége van már, mert két nap óta szépen kisütött a rég látott nap és az őst kedvelők élvezhetik majd az idő poétikus szépségeit, — amiből majd csak ezután lesz még részük — a sárguló és pirosodó falevelek hullásán elmerenghetnek, suttelve magukat a bágyadt napsugárral. De legyen már vége, mert még verset is képes írni az ember ha ilyen őszkor a papirosát süti be az öreg napnak remegő sugára...

— **Lelkészmeghívás.** Konta Sándor lévai református segédlelkész a kiskálnai egyház rendes lelkeszévé meghívta.

— **Névmagyarosítás.** Kohn Mihály és István lekéri, és Kohn Imre budapesti lakosok vezetéknevüket belügyminiszteri engedéllyel Köves-re változtatták.

— **Kitüntetés.** A király Koncos Adolf viihyepeszereinyi lakosnak, a Kachelmann-féle vasgyár volt művezetőjének, sok évi hű szolgálatai elismeréséül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **A vármegye községjegyzői nyugdíjválasztmánya** e hó 23-án Aranyosmaróton a vármegyházán ülést tart.

— **A vármegye közgyűlése.** Vármegyének törvényhatósági bizottsága f. hó 26-án évnegyedes rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat 178 ügy szerepel.

— **A bars megyei kivándorlás.** Az alispán jelentése szerint a f. év április, május és június havában 88 utlevél adatott ki, amiből kivándorlás céljára 78 s Amerikába 76 szólt. Az előző évnegyedben 123 volt a kiadott utlevelek száma, tehát a kivándorlás csökkent.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** Születések: Sztáry Béla, Keller Elvira; Margit Elvira, Bucsek Gyula, Mordinyi Bert; Ilona. Halálozás: Svella József 53 éves tüdőbetegségében.

— V é r z e g é n y s é g , é t v á g y t a l a n s á g , i d e g e s s é g g y ó g y í t á s á r a é s g y e n g e g y e r m e k e k i v a l a m i n t f e l n ő t t e k , s á p k o r o s f i a t a l e á n y o k e r ő s b í t é s é r e a l e g k i t ű n ő b b k é s z í t m é n y a K r i e g n e r - f é l e „ T o k a j i C h i n a - V a s b o r ” . V a l ó d i 5 p u t t o n o s t o k a j i b o r b ó l k é s z ű l , n a g y o n k e l l e m e s í z ű , h a t á s a b i z t o s . K i s ű v e g 3 , 2 0 K . n a g y ű v e g 6 K . a g y ó g y t á r a k b a n . P ó s t á n k ű l d i u t á n v é t t e l , v a g y a p é n z e l ő z e t e s b e k ű l d é s e u t á n K r i e g n e r G y ó g y s z e r t á r B u d a p e s t K á l v i n - t é r .

Terménypiac árak a szerdai vásárról.

Buza	20'60	21'—	K
Árpa	16'60	18'—	K
Rozs	16'—	—	K
Zab	21'—	—	K
Bab	20'—	—	K
Tengeri	22'—	—	K

Az árak métermázsánként értendők.

Szerkesztésért a kiadó felelős.

Kávéház megnyitás.

Polgári kávéházamat Akácza-utca 54 sz. Dob-
utca sarkán teljesen ujon-
nan átalakítva.

N a p o n t a n ő i z e n e
hangversenyyel
megnyitottam.

Szolíd kiszolgálás.

Polgári árak.

Teljes tisztelettel

Szügyi János tulajdonos.

Ezelőtt Léván a Nemzeti kávéház
tulajdonosa.

Van szerencsém ezennel a n. é. hölgykö-
zönség szíves tudomására adni hogy Léván,
a Drogéria épületében egy, a mai kor igé-
nyeinek teljesen megfelelően felszerelt

nőikalapüzletet

nyitottam, hol már is nagy választékban
kaphatók a legutolsó divatú nőikalapok.

Pontos és szolid kiszolgálásról előre
is biztosíthatom a n. é. vásárló kö-
zönséget, annál is inkább mert fő-
törökvésem oda irányul, hogy a leg-
kényesebb igényeket is kielégítsem.
Átalakításokat elvállalok és pontos-
san eszközölöm.

Miután szíves pártfogásukat kérem,
magamat szíves jóindulatukba ajánl-
va vagyok teljes tisztelettel

STEINER EMMA

nőikalap dívatertemő Léván.

Meghívó.

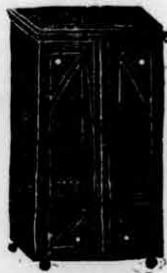
Az Ujbányai népbank részvénytársaság
1912. évi szeptember hó 29-én
délután 2 órakor saját helyiségében
rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tisztelt részvényeseket meghívja
Ujbánya, 1912. évi augusztus hó 2-án

az igazgatóság.

Tárgysorozat:

Az alapszabályok módosítása.

KÁLMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnóca, Bars megye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stíli
szobabutorokat, háló, ebédlő és konyha berende-
zéseket, diványokat, valamint az összes elképzel-
hető butoroknak legolcsóbb bevásárlási forrása.

Butort saját butorszállító-kocsiján bárhová ház-
hoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kívánatra

rajzokkal bárhol megjelenek.

Pártoljuk a magyar ipart

H i r d e t m é n y .

Zseliz község tulajdonát képező Nagyvendéglő összes he-
lyiségeivel, italmérési jogával együtt 1913. Márcz. 1-től 3
esetleg 6 évre bérbe adatik. Érdeklődőknek ajánljuk a sze-
mélyes megjelenést, mikor is az egyezség azonnal megköthető.

**Zseliz nagyforgalmu hely, 6 vására
van, a vendéglő szálló vendégek befoga-
dására alkalmas.**

Zseliz, 1912. Aug. 29.

Előljáróság.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi **Stern** **Marka** védjegyű**Thomassalak**

a legjobb és legolcsóbb foszforos trágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen záakban

van és eredeti ólom zár van rajta!

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk!

Minden záak tartalomjegyzéssel van ellátva!

Kalmár Vilmos

a Thomasphosphatfabriken BERLIN, vezérképviseletje

Budapest, VI. Andrássy-ut 49. — Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árak figyelemztük a vásárlókat!

Akar ön

jól és olcsón öltözni? Tessék felkeresni

ÁBRAHÁM PÁL

uriszabót

béva, Bottka-u. 15,

aki a legjobb honi és angol szövetekből megrendelésre divatos öltönyöket készít
Idényszövetek már megérkeztek
Mintagyűjteményével kívánatra házhöz is megy.

Steiner Sándor

órás és ékszerész.

Léván, Városi szálloda épületében.

Dús arany és ékszer raktár.

Mindennemű arany és ezüst ékszerekben, valamint arany, ezüst és nikel órákban.

Nagy raktár Omega óra különlegességekben.

Ajánlom valódi ezüst és china ezüst dísztárgyait, ugyancsak ezüst evőeszközeimet.

Szép választék inga órákban.

Házassulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.

Léván, Básti-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Tisztán

és világosan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz, hogy

KOLOZSVARI (Heinrich-féle)

Glycerin szappan

Tojás

Mandula

Márvány

A kolozsvári gyógyszappan-gyár azért lett világhírű, mert a legdrágább és teljesen ártalmatlan anyagból készíti szappanait.

A borfogyasztó közönség FIGYELMÉBE!

Ajánlom kitűnő minőségű boraimat házhöz szállítva

Börzsönyi zöld fehér 1 liter 80 fill

Balatonmelléki 100 "

Neszményi Ó vörös 110 "

Helyben 5 liternyi rendelést házhöz szállítom.

Telefonon is megrendelhető.

Mély tisztelettel

városi fogadó

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ÉS KÖVIDÁRI NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETCSE-UTCA.

Dús választékú raktárt tart

fa ércz koporsókból

koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Interurban telefon szám 12.

Tűzifa, szén és kocsz kapható

BRAUN JOZSEF és fiánál

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

Dús választék. Gyári árak.

Frommer Mór

pongyva és zsákkölcsonzó intézete, jutáru raktára léván

A közelgő szezon alkalmából bátorkodom a f. közönség figgelmét felhívni **zsák és ponyva-kölcsonzó intézetemre, zsák ponyva kéveköttél és jutaáru raktáromra.**

Megbízásaimnak legpontosabb teljesítését előre is biztosítom.

Telefon 25.

Holzmann Bódog

Telefon 25.

uri és női divatáruháza L E V Á N, városi vigadó épület

Ajánlja az ujonnan nagyobbított áruházában új bevezetett

Kész női ruhák, pongyolák, blusok és costumeket, női kész fehérneműek

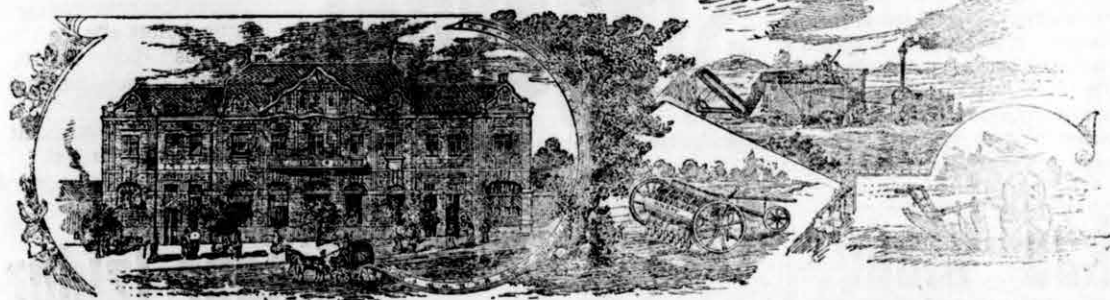
és kész menyasszonyi kelengyékét

a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelben igen mérsékelt árban.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Alfa Separator

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

Most érkeztek Schulcz papíráruházában szép képalapok

Használjunk KABINA-féle! Viasz szin szappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb egyezeri átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsöléssel.

Tisztasáért szavatosság!

MODERN lakberendezések.

Elsőrendű kárpitos és diszítő

MUNKÁK

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

butoráruházában szerezhetők be

ZSARNÓCZÁN.

Megbízható bevásárlási forrás.

Modern ház

a Mangorló-utcában (17 sz.), 4 szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, pince, üvegezett olyosó, melléktüpeletben cselédszoba és mosókonyha, parkirozott udvar, gazdasági udvar, kis zöldséges-kert, kút az udvaron f. év november hó 1-től bérbeadó esetleg eladó. Feltételek Tokody Imre vendégelnél tudhatók meg.

Lakás kiadó.

Bem-utca 10 sz. alatt 3 szoba konyha éleskamra, külön udvar
November 1-től kiadó.

Steiner Ernő

üveg-, porcellán-, disz-mű-, játékaru- és háztartási cikkek üzlete

villany felszerelési cikkek és különféle villanykörték raktára.

junius hó közepén nyílt meg Léván a Bolemann gyógyszerárral szemben.

Képeretek nagy választékban.

Mindennemü üvegezési munkák elvállaltatnak

Spitz Armin

szállító Léva, Szepessy utca 22.

Elvállal mindennemü szállítást és fuvarozást, butorszállítás és költözködések helyben és vidékre. jutányos árak és figyelmes elintézés!

Singernél Singeruél

naponta friss uradalmi tej
naponta friss teavaj
jégbehűtött aludt tej
tejjől
friss fehéntúró

friss felvágott
minden fűszer liszt és csemege
jégbe hűtött sör
„Maltos“ dupla maláta sör
magyar francia pezsgők és
palackborok
jégbehűtött szántól savanyuviz

mindenkor kapható jutányos árak és előzékeny kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kiváló tisztelettel

Singer Izidor

Léva — Főter (a városháza épületében).

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

Bartos Henrik cukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 2

készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Allandóan friss hab tejszín kapható.

Nyomatott Schulcz Ignác könyvnyomdájában, Léván